

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Jan Erik Boge	Arkivkode: FA-Q12
Arkivsaksnr: 19/280	Løpenr: 23/9602
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	05.10.2023	061/2023
Kommunestyret	19.10.2023	086/2023

Høyring av konseptvalutgreiing E134 arm til Bergen

19.10.2023 Kommunestyret:

Handsaming i møtet:

Sak 086/2023: Uttale frå Samnanger kommune til høyring av konseptvalutgreiing E134 arm til Bergen, foreslått av Øyvind Røen, Senterpartiet

Samnanger kommune tek til orientering at Statens Vegvesen har konkludert med at «konsept 1», som går gjennom Samnanger, er det beste alternativet for hovudveg mellom Jøsendal i Ullensvang og Bergen.

Samnanger kommune er i utgangspunktet positiv til denne konklusjonen og er einig i at konsept 1 er det beste med omsyn til kostnad, reisetid og generell samfunnsnytte. Lokalt gjev det Samnanger fleire føremonar å verta knytt til omverda på denne måten.

Samstundes meiner kommunen ein «arm» mot Bergen gjennom dei sentrale delane av Samnanger har fleire negative følgjer, som ikkje er kjem fram i KVVU-en.

Ein merkar seg at KVVU-en, i kap. «10.3 Ikkje-prissette verknader», peikar på fleire ulike konfliktområde langs dei ulike traséane – knytte til jordbruk, naturmangfald, landskapskvalitetar m.m. Ingen av desse ligg i Samnanger. Difor meiner Samnanger kommune at KVVU-en er mangelfull når han slett ikkje drøftar kva konsekvensar auka trafikk og vegbygging kan ha, utanfor dei nemnde konfliktområda. Samnanger har òg bumiljø, «mjuke trafikantar», natur og kulturlandskap som det må takast omsyn til.

KVVU-en gjer framlegg om stegvis utbygging av vegen. Dette er fornuftig med tanke på kostnaden og realismen i prosjektet, men for Samnanger skaper det utfordringar. Det gjer arealplanlegginga vanskelegare, både for kommunen og privatpersonar, når ein truleg i lang tid må leva i uvisse om det vil verta bygt noko meir i Samnanger enn tunellen mellom Eikedalen og Steinsdalen.

Vidare har Samnanger kommune desse kommentarane og krava:

- Det er dårleg samfunnsplanlegging og arealdisponering å tenkja at den nemnde tunellen Eikedalen–Steinsdalen berre er mellombels, og at det seinare skal byggjast ein lang og flat tunell mellom Frølandsdalen og Steinsdalen.
- Fv. 49 er ikkje rigga for trafikkauke. Alt i dag er det store vanskar for lokaltrafikk å kunna køyra inn på vegen dei dagane biltettleiken er størst. Det trengst av- og innkøyringsvegar og rundkøyringar.
- Det må byggjast tre nye bruer på fv. 49 mellom Mørkhølen og Eikedalen, slik at dei får same veggbreidd som vegen elles.
- Det må koma ein eigen trafiksikringspakke for fotgjengarar og syklistar langs fv. 49. Døme på det er nye strekningar med gang- og sykkelveg og tiltak fleire stader til hjelp for å kryssa fylkesvegen. I dag er fotgjengarfeltet på Bjørkheim det einaste tiltaket av dette slaget i Samnanger.
- Det må ikkje byggjast ny trasé i dagen, nord for noverande fv. 49.

Samnanger kommune går imot bomfinansiering av E134 arm til Bergen.

Sak 086/2023: Uttale frå Samnanger kommune til høyring av konseptvalutgreiing E134 arm til Bergen, foreslått av Øyvind Røen, Senterpartiet

Samnanger kommune er nøgd med konklusjonane og tilrådingane i KVV E134 – arm til Bergen, og ser fram til vidare og tett samarbeid med Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune. Kommunen konstaterer at konsept 1 kjem godt ut når det gjeld ikkje-prisette konsekvensar, inklusive moglegheita til å unngå og redusera miljøskade, og også når det gjeld moglegheita til trinnvis utbygging. Også når det gjeld generell samfunnsnytte, kjem konsept 1 best ut.

Lokalt gjev det Samnanger fleire føremonar å verta knytt til omverda på denne måten. Samstundes meiner kommunen ein «arm» mot Bergen gjennom dei sentrale delane av Samnanger har fleire negative følgjer, som ikkje kjem fram i KVV-en.

Ein merkar seg at KVV-en, i kap. «10.3 Ikkje-prisette verknader», peikar på fleire ulike konfliktområde langs dei ulike traséane – knytte til jordbruk, naturmangfald, landskapskvalitetar m.m. Ingen av desse ligg i Samnanger. Difor meiner Samnanger kommune at KVV-en er mangelfull når han slett ikkje drøftar kva konsekvensar auka trafikk og vegbygging kan ha, utanfor dei nemnde konfliktområda. Samnanger har òg bumiljø, «mjuke trafikantar», natur og kulturlandskap som det må takast omsyn til.

KVV-en gjer framlegg om stegvis utbygging av vegen. Dette er fornuftig med tanke på kostnaden og realismen i prosjektet. For Samnanger kan det likevel skapa nokre utfordringar. Det gjer arealplanlegginga vanskelegare, både for kommunen og privatpersonar, når ein truleg i lang tid må leva i uvisse om det vil verta bygt noko meir i Samnanger enn tunellen mellom Eikedalen og Steinsdalen.

Vidare har Samnanger kommune desse kommentarane og krava:

- Det er dårleg samfunnsplanlegging og arealdisponering å tenkja at den nemnde tunellen Eikedalen–Steinsdalen berre er mellombels, og at det seinare skal byggjast ein lang og flat tunell mellom Frølandsdalen og Steinsdalen.
- Fv. 49 er ikkje rigga for trafikkauke. Alt i dag er det store vanskar for lokaltrafikk å kunna køyra inn på vegen dei dagane biltettleiken er størst. Det trengst av- og innkøyringsvegar og rundkøyringar.
- Det må byggjast tre nye bruer på fv. 49 mellom Mørkhølen og Eikedalen, slik at dei får same veggbreidd som vegen elles.

- Det må koma ein eigen trafikksikringspakke for fotgjengarar og syklistar langs fv. 49. Døme på det er nye strekningar med gang- og sykkelveg og tiltak fleire stader til hjelp for å kryssa fylkesvegen. I dag er fotgjengarfeltet på Bjørkheim det einaste tiltaket av dette slaget i Samnanger.
- Det må ikkje byggjast ny trasé i dagen som fører til nedbygging av dyrka jord.

Samnanger kommune går mot bruk av bompengar på fv. 49

Handsaming:

Øyvind Røen (Sp) sette fram framlegg til vedtak.

Øyvind Strømmen (MDG) bad om gruppemøte.

Etter gruppemøtet sette Øyvind Røen fram eit fellesframlegg til vedtak, på vegner av Øyvind Strømmen, Karl Bård Kollbotn (Frp), Arild Røen (H) og seg sjølv. Han trekte samstundes framlegget han hadde sett fram før gruppemøtet.

I røytinga vart fellesframlegget sett opp mot innstillinga til formannskapet. Fellesframlegget vart samrøystes vedteke.

KS- 086/2023 Vedtak:

Samnanger kommune er nøgd med konklusjonane og tilrådingane i KVV E134 – arm til Bergen, og ser fram til vidare og tett samarbeid med Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune. Kommunen konstaterer at konsept 1 kjem godt ut når det gjeld ikkje-prissette konsekvensar, inklusive moglegheita til å unngå og redusera miljøskade, og også når det gjeld moglegheita til trinnvis utbygging. Også når det gjeld generell samfunnsnytte, kjem konsept 1 best ut.

Lokalt gjev det Samnanger fleire føremonar å verta knytt til omverda på denne måten. Samstundes meiner kommunen ein «arm» mot Bergen gjennom dei sentrale delane av Samnanger har fleire negative følgjer, som ikkje kjem fram i KVV-en.

Ein merkar seg at KVV-en, i kap. «10.3 Ikkje-prissette verknader», peikar på fleire ulike konfliktområde langs dei ulike traséane – knytte til jordbruk, naturmangfald, landskapskvalitetar m.m. Ingen av desse ligg i Samnanger. Difor meiner Samnanger kommune at KVV-en er mangelfull når han slett ikkje drøftar kva konsekvensar auka trafikk og vegbygging kan ha, utanfor dei nemnde konfliktområda. Samnanger har òg bumiljø, «mjuke trafikantar», natur og kulturlandskap som det må takast omsyn til.

KVV-en gjer framlegg om stegvis utbygging av vegen. Dette er fornuftig med tanke på kostnaden og realismen i prosjektet. For Samnanger kan det likevel skapa nokre utfordringar. Det gjer arealplanlegginga vanskelegare, både for kommunen og privatpersonar, når ein truleg i lang tid må leva i uvisse om det vil verta bygt noko meir i Samnanger enn tunellen mellom Eikedalen og Steinsdalen.

Vidare har Samnanger kommune desse kommentarane og krava:

- Det er dårleg samfunnsplanlegging og arealdisponering å tenkja at den nemnde tunellen Eikedalen–Steinsdalen berre er mellombels, og at det seinare skal byggjast ein lang og flat tunell mellom Frølandsdalen og Steinsdalen.
- Fv. 49 er ikkje rigga for trafikkauke. Alt i dag er det store vanskar for lokaltrafikk å kunna køyra inn

på vegen dei dagane biltettleiken er størst. Det trengst av- og innkøyringsvegar og rundkøyringar.

· Det må byggjast tre nye bruer på fv. 49 mellom Mørkhølen og Eikedalen, slik at dei får same vegbreidd som vegen elles.

· Det må koma ein eigen trafikksikringspakke for fotgjengarar og syklistar langs fv. 49. Døme på det er nye strekningar med gang- og sykkelveg og tiltak fleire stader til hjelp for å kryssa fylkesvegen. I dag er fotgjengarfeltet på Bjørkheim det einaste tiltaket av dette slaget i Samnanger.

· Det må ikkje byggjast ny trasé i dagen som fører til nedbygging av dyrka jord.

Samnanger kommune går mot bruk av bompengar på fv. 49

05.10.2023 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Framlegg til uttale (frå MDG), foreslått av Øyvind Strømmen, Miljøpartiet Dei GrøneBygdalista

1. Samnanger kommune er nøgde med konklusjonane og tilrådingane i «KVU E134 - arm til Bergen» og ser fram til vidare arbeid og tett samarbeid med Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune.

Kommunen konstaterer at konsept 1 kjem godt ut når det gjeld ikkje prissette konsekvensar, inklusive moglegheit til å unngå og redusere miljøskade, og også når det gjeld moglegheita til trinnvis utbygging.

2. Samnanger kommunestyre gjev støtte til prinsippet om å nytta pågåande prosjekt og gjenbruk av eksisterande veg i det vidare arbeidet.

3. Samnanger kommunestyre ynskjer at politisk og administrativ leiing i Samnanger kommune vert tidleg involvert i det vidare arbeidet med E-134, arm til Bergen.

4. Samnanger kommunestyre ber om at lokale tema for Samnanger vert ein viktig del av dei regionale og nasjonale vurderingane i det vidare arbeidet. Det inkluderer mellom anna tunnelløysingar under Kvamskogen, men også kva konsekvensar auka gjennomgangstrafikk gjennom Samnanger vil ha for trafikktryggleik og nærmiljø, og kva avhjelpande tiltak som kan treffast.

Framlegg til Uttale, foreslått av Odd Arne Haga, Framstegspartiet

Samnanger kommune går i mot bompengefinansiering av E134 arm til Bergen.

Handsaming:

Øyvind Strømmen (MDG) sette fram framlegg til vedtak.

Odd Arne Haga (Frp) sette fram framlegg til eit tilleggspunkt til framlegget til Øyvind Strømmen.

Det vart først røysta over framlegget til Øyvind Strømmen. Framlegget vart samrøystes vedteke.

Det vart så røysta over tilleggsframlegget til Odd Arne Haga. Seks røysta for og tre imot framlegget.

For	Imot
Øyvind Røen (Sp)	Martin Haugen (Bl)
Lena Tveit (Bl)	Shirin Kvernes Khadoor (Ap)
Anja Elisabeth Gjerde Markhus (Bl)	Øyvind Strømmen (MDG)
Gunn Totland Moss (KrF)	
Odd Arne Haga (Frp)	
Jon Magne Borgevik (Ap)	

FORM- 061/2023 Vedtak:

1. Samnanger kommune er nøgde med konklusjonane og tilrådingane i «KVU E134 - arm til Bergen» og ser fram til vidare arbeid og tett samarbeid med Statens vegvesen og Vestland fylkeskommune. Kommunen konstaterer at konsept 1 kjem godt ut når det gjeld ikkje prissette konsekvensar, inklusive moglegheit til å unngå og redusere miljøskade, og også når det gjeld moglegheita til trinnvis utbygging.
2. Samnanger kommunestyre gjev støtte til prinsippet om å nytta pågåande prosjekt og gjenbruk av eksisterande veg i det vidare arbeidet.
3. Samnanger kommunestyre ynskjer at politisk og administrativ leiing i Samnanger kommune vert tidleg involvert i det vidare arbeidet med E-134, arm til Bergen.
4. Samnanger kommunestyre ber om at lokale tema for Samnanger vert ein viktig del av dei regionale og nasjonale vurderingane i det vidare arbeidet. Det inkluderer mellom anna tunnelloysingar under Kvamskogen, men også kva konsekvensar auka gjennomgangstrafikk gjennom Samnanger vil ha for trafikktryggleik og nærmiljø, og kva avhjelpande tiltak som kan treffast.
5. Samnanger kommune går i mot bompengefinansiering av E134 arm til Bergen.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

Saka blir lagt fram utan tilråding frå rådmannen.

Dokument som ikkje er vedlagt:

- Høyringsdokumenta på Statens vegvesen sine nettsider
(<https://www.vegvesen.no/vegprosjekter/prosjekt/kvue134armtilbergen/>)

Oppsummering:

Statens vegvesen har på oppdrag frå Samferdselsdepartementet utarbeida ei konseptvalutgreiing (KVU) for Europaveg 134 (E134) arm til Bergen. E134 (Haukelivegen) går mellom Karmøy i Rogaland og Frogn i Viken. Utgreiinga analyserer ulike løysingar for eit meir effektivt vegsamband mellom E134 og Bergensområdet. På oppdrag frå Samferdselsdepartementet har Statens vegvesen no sendt utgreiinga på høyring til lokale og sentrale myndigheiter, mellom anna Samnanger kommune, samt andre interessentar. Høyringsfristen er 31.12.2023. Samnanger kommune har høve til å gje høyringsuttale i saka.

Saksopplysningar:**Bakgrunn for saka:**

Statens vegvesen starta hausten 2021 opp arbeidet med å greia ut arm frå dagens E134 til Bergen. Samfunns målet for utgreiinga er at vegprosjektet «KVU 134 arm til Bergen» skal gje eit meir effektivt vegsamband mellom Bergensområdet og Austlandet via E134. Statens vegvesen si utgreiing (rapport og tilråding) vart lagt fram i august 2023, og sendt ut på høyring i slutten av august. Utgreiinga (rapporten) skal også gjennom ei ekstern kvalitetssikring (KS1). Utgreiinga (rapporten), KS1 og høyringsinnspel skal til saman danne grunnlaget for regjeringa si avgjerd.

Faktagrunnlag, problemskildring og moglege løysingar:

Det er kommunestyret som har mynde til å vedta ein eventuell høyringsuttale frå Samnanger kommune i denne saka.

Alle dokumenta i høyringssaka er lagt ut på Statens vegvesen sine nettsider, på følgjande lenke:

- <https://www.vegvesen.no/vegprosjekter/prosjekt/kvue134armtilbergen/>

Direktelenke til hovudrapporten i KVUen er:

- <https://www.vegvesen.no/contentassets/121b78270fd3432abc032131b73591b5/kvu-e134-arm-til-bergen-kvu-rapport-07-08-2023.pdf>

Ei konseptvalutgreiing (KVU) er ei fagleg utgreiing av alternative måtar å løysa eit behov på. For statlege prosjekt med antatt kostnad på over 1 milliard kroner skal det gjennomførast ei konseptvalutgreiing før det blir bestemt om prosjektet skal setjast i gang.

I KVUen om E134 arm til Bergen greier Statens vegvesen ut ulike alternativ for tilknytting av Bergensområdet til E134 ved Jøsendal i Ullensvang kommune. Målsettinga er å finna nytte og kostnader ved etablering av ein slik diagonal frå Bergensområdet til det sentrale Austlandsområdet.

Seks ulike konsept (alternativ) er undersøkt og vurdert, i tillegg til det såkalla 0-konseptet som består av dagens vegnett frå Bergen sentrum til Jøsendal. Nedanfor følgjer ei kort beskriving av dei seks konseptane som er undersøkt og vurdert. Beskrivinga er henta frå side 37 i hovudrapporten i KVUen.

- **Konsept 1:** Jøsendal – Odda – Jondal – påkopling E16 ved Trengereid.
- **Konsept 2:** Som konsept 1 til Jondal. Vidare til Eikelandssosen og påkopling til ny E39 i Os (Endelausmarka).
- **Konsept 3:** Direkte frå Jøsendal til Ænes. Over Varaldsøy til Eikelandssosen og påkopling til ny E139 i Os (Endelausmarka).
- **Konsept 4:**
 - 4a:** Dagens E134 Jøsendal til Markhus, kryssing av Åkrafjorden, veg til Sunde og bru til E39 på Tysnes via Huglo (føreset Hordfast bygd).
 - 4b:** Variant av 4a der brukryssinga er lagt litt lenger vest, ved dagens fergestrekning ved Skånevik. (Føreset Hordfast bygd).
- **Konsept 5:** Dagens E134 frå Jøsendal til Ølensvåg. Veg til Årvik, bru over Ålfjorden og koplar seg til E39 nord i Sveio. (Føreset Hordfast bygd).
- **Konsept 6:** Konseptet følgjer konsept 1 frå Jøsendal til Mauranger. Deretter følgjer det Maurangerfjorden ut til Ænes, der ein kryssar Hardangerfjorden i same trasé som konsept 3. Frå Varaldsøy går konseptet vestover via Gjermundshamn, over Lukksundet og til kryss med framtidig E39 ved Uskedal på Tysnes. (Føreset Hordfast bygd).

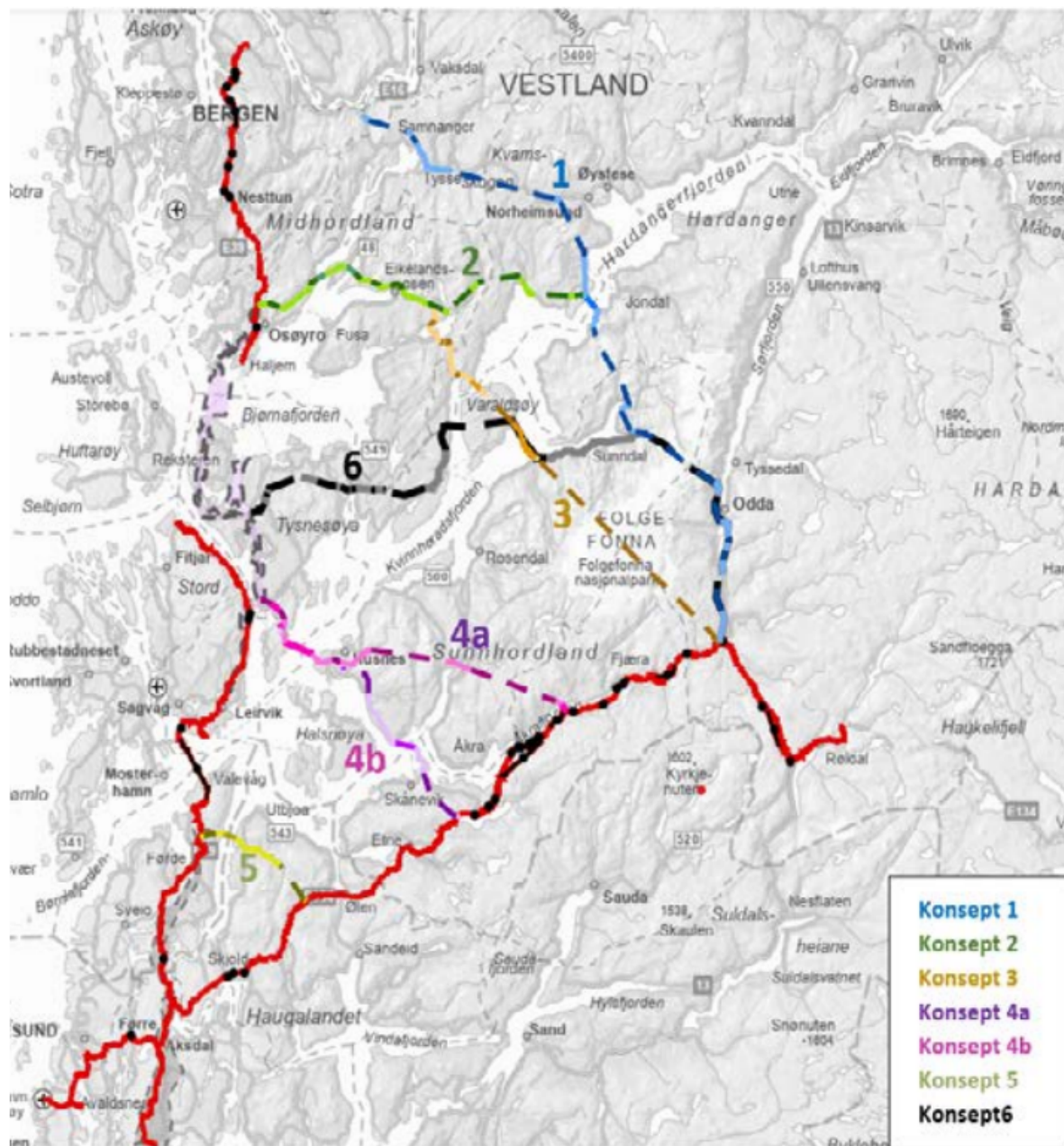
Kopi av kartskisse over alle konseptane følgjer nedanfor i dette dokumentet. Statens vegvesen har også utarbeidd eit eige vedlegg med detaljert informasjon om alle konseptane, sjå

<https://www.vegvesen.no/contentassets/121b78270fd3432abc032131b73591b5/konsept---detaljert.pdf>.

Dei ulike konseptane er beskrivne, undersøkte og vurderte i hovudrapporten. I kapittel 13 i rapporten konkluderer Statens vegvesen med at dei vil tilrå bygging av konsept 1, med trinnvis utbygging. Skjermdump frå punkt 13.1.4 med tilrådinga følgjer nedanfor.

13.1.4 Tilråding av konsept

Etter ei samla vurdering tilrår vi bygging av konsept 1. Konseptet har gode moglegheiter for etappevis utbygging. Berekningane i kap. 10.2.1. viser at det er mogleg å oppnå store delar av den totale nytten gjennom utbygging i byggetrinn. Dersom det ikkje kjem nye krav til t.d. tunnelar, meiner vi at ein gjennom byggetrinn kan finne ei løysing som vil vere god nok i planleggingshorisonten for denne KVUen (40 år).

Figur 25: Skisse av alle konsept

Uttalar frå andre:

Rådmannen har ikkje henta inn uttalar frå andre i arbeidet med denne saka.

Vurderingar og konsekvensar:

Av dei konseptane som er vurderte (i tillegg til 0-konseptet), er det berre det tilrådde konsept 1 som går gjennom Samnanger. Konsept 1 ser i utgangspunktet ikkje ut til å innebera store vegprosjekt i Samnanger, med unntak av Tokagjeltunnelen (som vil innebera vegbygging også i Eikedalen). I tillegg vil det truleg kunne bli punkt-/strekningsvis utbetring på vegstrekninga mellom Eikedalen og Aldalen. Ved ei eventuell full utbygging av konsept 1 er det også skissert ny veg på strekninga Aldalen – Trengereid, men det vil truleg ikkje bli lagt opp til ei slik full utbygging.

Dersom konsept 1 blir valt og bygd ut, vil dette på sikt truleg gje kortare reisetid med bil mellom Samnanger og Hardanger, og mellom Samnanger og Austlandet via Haukeli. Det er også sannsynleg at det kan bli utbetringar på fylkesveg 49 gjennom Samnanger. Det vil på sikt truleg også bli auka gjennomgangstrafikk i Samnanger, noko som kan ha både positive og negative konsekvensar.

Konklusjon:

Rådmannen si vurdering er at det vil vera naturleg at Samnanger kommune v/kommunestyret gir høyringsuttale i denne saka. Rådmannen vel å ikkje gje tilråding i saka.